

planMER

samenvatting

**Ontwerp
Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie
2013 – 2028**

Inhoud

1	Inleiding.....	5
2	Klimaatverandering.....	5
3	Duurzame energie.....	7
4	Stedelijke opgave	7
5	Ecologische Hoofdstructuur.....	9
6	Landbouw effect rapportage	11

1 Inleiding

In de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (PRS) beschrijft de provincie Utrecht haar ruimtelijk beleid tot 2028. Om tijdens de beleidsontwikkeling tijdig inzicht te hebben in de effecten van het voorgenomen ruimtelijk beleid op de leefomgeving is tevens een planMER opgesteld. De planMER is een beoordeling die ingaat op de milieugevolgen van het ruimtelijk beleid. Daarbij worden ook duurzaamheidsaspecten betrokken. Daarmee voldoet de provincie Utrecht aan de plan-m.e.r. plicht voor de PRS op grond van de Wet milieubeheer.

De PRS is een strategisch document, waarbij niet voor alle beleidsvoornemens sprake is van concrete locaties en / of alternatieven. De beleidsvoornemens in de PRS worden gezien op hun effecten en de milieugevolgen worden inzichtelijk gemaakt, mede gericht op een eventuele latere uitwerking in een gemeentelijk of provinciaal besluitMER.

Het doel van de planMER is dat het milieu op strategisch niveau wordt betrokken bij de besluitvorming. De provincie Utrecht heeft er daarom voor gekozen om het opstellen van de planMER parallel te laten lopen aan het opstellen van de PRS. Hierdoor is er tijdens het beleidsproces continu getoetst vanuit de planMER, in plaats van dat het beleidsproces een set alternatieven heeft opgeleverd die door de planMER zijn beoordeeld en vervolgens teruggegeven aan het beleidsproces. De planMER maakt geen keuzes tussen alternatieven.

Alle beleidsvoornemens zijn getoetst met behulp van een beoordelingstabel. Op basis van een selectie van beleidskeuzes met mogelijk belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu of die mer-plichtig zijn, is gekomen tot een nadere beschouwing op voornemens met betrekking tot

- Inspelen op mogelijke klimaatverandering
- Opwekking duurzame energie
- Locaties voor woningbouw, kantoren en bedrijventerreinen
- Wijziging gebieden voor de Ecologische Hoofdstructuur

De landbouw is, gezien het grote areaal, een belangrijke drager van het landelijk gebied. Met de sector is afgesproken de effecten van het ruimtelijk beleid op de landbouw te beschouwen in een landbouw effect rapportage (LER). Deze is als apart hoofdstuk toegevoegd aan de planMER.

In de definitieve PRS, die naar verwachting eind 2012 wordt vastgesteld, wordt aangegeven hoe met de uitkomsten van de planMER door het provinciaal bestuur is omgegaan.

2 Klimaatverandering

Verwacht wordt dat de gevolgen van klimaatverandering tijdens de looptijd van de PRS duidelijker zullen worden en dat ze over een periode van 30 tot 40 jaar (in 2040/2050) echt merkbaar zullen zijn. Sommige effecten zoals meer extreme buien zijn nu al merkbaar. Klimaatverandering zal voor de provincie Utrecht vooral gevolgen hebben voor het watersysteem, functies als natuur en landbouw en de leefbaarheid in het stedelijk gebied.

De planMER gaat in op de mogelijke gevolgen van klimaatverandering voor de provincie Utrecht en het voorgenomen beleid in de PRS. Beoordeeld is of het voorgestelde beleid in voldoende mate anticipeert op de mogelijk gevolgen van klimaatverandering.

Op landelijk niveau worden mogelijke scenario's in klimaatverandering onderzocht. Het landelijke Deltaprogramma zal de uitkomsten hiervan gebruiken voor Deltabeslissingen. De Deltabeslissingen kunnen van invloed zijn op ruimtelijke beleidskeuzes, bijvoorbeeld beslissingen ten aanzien van vrijwaringszones langs en hoogtes van dijken.

Met betrekking tot waterveiligheid biedt de PRS de ruimte om in te spelen op komende Deltabeslissingen. Het is op dit moment niet te voorzien in hoeverre de dijkbeschermingszones voldoende ruimte geven voor

mogelijke aanscherping van criteria en vrijwaringszones. De verwachting is op dit moment wel dat deze voldoende zijn.

De PRS vraagt aandacht voor de risico's van overstroming, maar staat onder voorwaarden bouwen in overstromingsgevoelige gebieden toe. In de planMER wordt bij de (woning)bouwlocaties aangegeven waar extra aandacht nodig is bij de gemeentelijke uitwerking van de plannen. Dit zou kunnen betekenen dat benodigde aanpassingen dusdanig van aard zijn dat beter afgezien kan worden van de locatie. De planMER constateert waar beoogde locaties in overstromingsgevoelige gebieden liggen. Zij geeft geen voorkeur voor een der locaties als ware het uitwisselbare alternatieven.

De gevraagde aandacht door de PRS richt zich primair op nieuwe locaties, buiten het bestaand stedelijk gebied. Het grootste deel van de beoogde nieuwbouw/herstructurering zal in Utrecht de komende jaren echter plaatsvinden binnen bestaand stedelijk gebied en zal niet grootschalig zijn. Toch is ook daar aandacht nodig voor waterveiligheid.

Met betrekking tot watertekort wordt geconstateerd dat de PRS geen specifiek beleid heeft voor het (terugdringen van) het watertekort. De PRS vraagt algemene aandacht voor het onderwerp in het kader van klimaatverandering en biedt beleidsruimte om in te spelen op het Deltaprogramma. Voor maatregelen op het niveau van de structuurvisie ontbreekt op nationaal niveau voldoende kennis en informatie over de gevolgen van klimaatscenario's om deze concreet in te vullen. Het beleid van de PRS ten aanzien van watertekort wordt daarom vooralsnog als voldoende beschouwd.

Met betrekking tot natuur is nog onduidelijk hoe soorten en de ecosystemen waar zij deel van uitmaken reageren op de veranderende klimaatomstandigheden en wanneer daarbij onomkeerbare schade optreedt. Van veel plantensoorten weten we bijvoorbeeld wel in hoeverre ze afhankelijk zijn van (grond)water, maar het effect van klimaatveranderingen zoals extreem hoge temperaturen en langdurige droogte, moet nog nader onderzocht worden. Nader onderzoek op (inter)nationale schaal zal moeten uitwijzen in hoeverre flora en fauna bestand zijn tegen de effecten van klimaatverandering, zoals beschreven in de verschillende scenario's.

Een optie om natuur klimaatbestendig te maken is het vergroten en het beter verbinden van bestaande natuurgebieden. Grote eenheden natuur die onderling goed verbonden zijn, kunnen de gevolgen van klimaatverandering beter opvangen. Snelle realisatie van de ecologische hoofdstructuur en dan met name van de verbindingen tussen de gebieden kan een bijdrage leveren aan het omgaan met de gevolgen van klimaatverandering. Voor eventuele nieuw aan te leggen natuurgebieden geldt, dat deze zo gekozen moeten worden dat een klimaatrobuust systeem ontstaat.

Het beleid in de PRS voor de EHS, zowel de begrenzing als het beschermingsregime, wordt vooralsnog voldoende geacht. De PRS stuurt niet op het prioriteren van de beschikbare middelen naar uitvoeringsprogramma's. Aanbevolen wordt bij het inzetten van de beschikbare middelen een koppeling te leggen met het klimaatrobuust maken van de natuurgebieden, met name door het aanleggen van relevante verbindingen. Monitoring van en landelijk onderzoek naar de effecten van klimaatverandering op de natuur is noodzakelijk.

Door interne experts wordt het ruimtelijk beleid in de PRS voor de korte termijn voldoende geacht : de PRS heeft en vraagt in haar ruimtelijk beleid aandacht voor de gevolgen van mogelijke klimaatverandering. Kritisch is de planMER over het opnemen van bouwlocaties in voor overstroming gevoelige gebieden.

De PRS voorziet in het aanpassen van het ruimtelijk beleid als de uitkomsten van het Deltaprogramma hier om vragen. Een deel van de benodigde inspanning zal door gemeenten en gebiedsontwikkelaars moeten worden opgepakt. Buiten het ruimtelijk kader van de PRS initieert de provincie diverse programma's om in te kunnen spelen op de gevolgen van klimaatverandering.

Kort samengevat concludeert de planMER:

De effecten van klimaatverandering zijn, op nationaal niveau, nog niet voldoende duidelijk. Het Deltaprogramma moet daar meer zicht op bieden. De PRS biedt beleidsruimte om het beleid aan te passen op de uitkomsten van dat programma. Voor de komende periode wordt het beleid voldoende geacht om in te kunnen spelen op de gevolgen van klimaatverandering. Wel zou de PRS nadrukkelijker aandacht voor waterveiligheid mogen vastleggen of locaties heroverwegen, omdat zij woningbouwlocaties toestaat in voor overstroming gevoelige gebieden. Het klimaatrobuust maken van de natuur vraagt prioritering binnen het EHS-budget.

3 Duurzame energie

Anticiperen op klimaatverandering alleen is niet voldoende. De provincie Utrecht vindt het ook belangrijk dat de energievoorziening betrouwbaar en betaalbaar blijft, met op de langere termijn een beperkte tot geen uitstoot van broeikasgassen (klimaatneutraal in 2040). In de PRS is beleid opgenomen om tijdens de planperiode (2013-2028) een eind op weg te zijn naar dit einddoel in 2040. Als tussenstap is 10% duurzame opwekking van energie in 2020 geformuleerd.

Ten behoeve van de PRS en de planMER is voor de verschillende energiebronnen het mogelijk potentieel berekend. Rekening houdend met dit potentieel gaat het ruimtelijk beleid in de PRS uit van het duurzaam kunnen opwekken van 10 % van de energiebehoefte. Dit is een langzamer tempo dan in de kadernota was gehoopt, maar geeft wel een realistischer beeld van de mogelijkheden die er in deze periode zijn. De verwachting van de PRS is dat met de toenemende aandacht voor en innovatie in duurzame energie, de doelstelling voor 2040 niet onhaalbaar is.

In de potentieelstudies is rekening gehouden met de opwekking van duurzame energie via biomassa, geothermie, zonne-energie, windenergie en waterkracht.

De potentieelwaarden voor biomassa, geothermie en zonne-energie worden voor de periode tot 2020 als de maximaal haalbare verondersteld. Deze potentiëlen gaan uit van innovatieve ontwikkelingen. Bij windenergie is rekening gehouden met de ambities van de provincie in relatie tot beperkingen vanuit leefbaarheid en landschap. Voor windenergie is kwantitatief meer ruimte te vinden dan waar nu in de PRS vanuit is gegaan. De berekening van het potentieel van de verschillende vormen van duurzame energie, laat zien dat het maximaal te bereiken potentieel, uitgaande van de windambitie van de provincie, 11% is.

Het in de PRS opgenomen percentage van 10 % in 2020 lijkt haalbaar, maar dit vraagt wel een stevige inspanning. Ook is het zeer de vraag of de besparingen en innovaties het niveau halen waarop geanticipeerd wordt. Daarna is (wederom) een stevige inspanning nodig tussen 2020 en 2040 om klimaatneutraal te worden. De PRS biedt de ruimtelijke mogelijkheden voor productie van duurzame energie. Het is deels aan de provincie en deels aan andere partners deze mogelijkheden op te pakken. Om deze mogelijkheden te verzilveren is het nodig dat de provincie haar verantwoordelijkheid neemt, met name als realisatie achterwege blijft. Een bezinning op de stimulerende provinciale rol wordt aanbevolen. Wil de provincie haar doelstellingen voor 2020 en 2040 halen, dan is een actieve, regulerende rol nodig. Zowel in de PRS als via de bijbehorende verordening (PRV).

Kort samengevat concludeert de planMER:

De tien procent duurzame opwekking van energie in de PRS is haalbaar. Wel is heel veel inspanning op alle terreinen van duurzame energie nodig, waaronder inspanning buiten het ruimtelijk domein van de PRS, zoals door energie besparende maatregelen en de inzet van geothermie. De benodigde inspanning via de PRS vraagt met name op windenergie een actieve en regulerende rol van de provincie.
--

4 Stedelijke opgave

De provincie Utrecht kent als een van de weinige provincies geen terugloop in het aantal huishoudens. De provincie blijft een aantrekkelijke provincie om zich te vestigen en te verblijven. Dit uit zich in een behoefte aan ruimte voor nieuwe woningen en bedrijven.

woningbouw

Met betrekking tot woningbouw richt de PRS zich met name op het benutten van binnenstedelijke locaties. Er worden daarbij binnen de gemeenten geen concrete locaties aangewezen waardoor een locatiespecifieke milieutoets niet mogelijk is. Deze komt op gemeentelijk niveau aan de orde bij de nadere uitwerking. De planMER heeft zich gericht op de vraag of er een verband bestaat tussen leefbaarheid in de stad en (hoge)

mate van verdichting. De kwaliteit van de gebouwde omgeving en (voldoende) publieke ruimtes blijkt van meer belang dan sec de mate van verdichting.

De bevindingen van de expertsessies hebben geleid tot het opnemen van het aspect kwaliteit van het stedelijk gebied in de PRS.

Circa eenderde van de woningbouw opgave wordt buiten bestaand stedelijk gebied gepland, de zogeheten uitleglocaties. Hiertoe zijn verschillende locaties in beeld gebracht met een globale aanduiding van de ligging van de nieuwbouw. Deze locaties komen voor een belangrijk deel voort uit eerdere verkenningen ten behoeve van de Ontwikkelingsvisie Noordvleugel Utrecht. Door de planMER is onder andere bezien welk toetsingskader gehanteerd is bij de locatiekeuzes in deze visie. Geconcludeerd wordt dat de in het voortraject gehanteerde wijze om te komen tot locatiekeuzes aansluit bij de locatie beoordeling in de planMER.

De planMER heeft alle uitleglocaties van de PRS beoordeeld op effecten op de omgeving (bijvoorbeeld natuurwaarden) als de effecten van de omgeving op de woningbouw (bijvoorbeeld nabijheid bronnen van milieuhinder). Vanwege hun omvang zoomt de planMER nader in op de locaties te Amersfoort (Vathorst-West), Bunnik (Odijk-West), Utrecht (Rijnenburg), Vianen (Hoef en Haaf) en Woudenberg (Woudenberg-Oost).

De Wet milieubeheer vraagt het vergelijken van alternatieven. De verschillende locaties worden in de planMER niet gezien als onderling uitwisselbare alternatieven. Vanwege het abstracte en globale karakter van de PRS zijn er nog veel nadere uitwerkingen per locatie mogelijk en dus ook veel mogelijke alternatieven in beantwoording van de milieugevolgen. De planMER beoordeling maakt daarom vooral de mate van (gestapelde) aanwezigheid van milieugevolgen inzichtelijk en formuleert als handreiking de aandachtspunten voor de nadere provinciale besluitvorming of (gemeentelijke) uitwerking.

Deze aandachtspunten zijn bij de uitleglocaties met name te vinden op het gebied van landschap, natuur, (HOV-)ontsluiting, waterveiligheid en gevoeligheid voor bodemdaling.

Vanuit de planMER wordt, gezien de milieugevolgen, aanbevolen na te gaan of alle uitleglocaties (voor woningbouw) opgenomen moeten worden in de PRS. Mogelijk kan het binnenstedelijk programma verhoogd worden ten gunste van het beperken in aantal of omvang van uitleglocaties. Bijvoorbeeld door de inzet van plancapaciteit kantoren. Ook zou bezien kunnen worden of het opnemen van uitleglocaties gefaseerd kan worden, gekoppeld aan de vierjaarlijkse herijking en onder voorwaarden van voortschrijdend inzicht in noodzaak.

Omdat vanuit de planMER bouwen met kwaliteit als essentieel wordt gezien voor het welslagen van de opgave, wordt aanbevolen het begrip 'kwaliteit' nader vorm te geven en de (gemeentelijke) ontwikkelingen te monitoren en indien gewenst te ondersteunen.

De planMER merkt op dat de PRS enerzijds het beleid heeft om voor overstroming en bodemdaling gevoelige gebieden te ontzien en anderzijds op enkele locaties waar dit speelt uitbreidingsruimte biedt voor woningbouw.

Kantoren en bedrijventerreinen

Het PRS beleid met betrekking tot kantoren is sterk gericht op het beperken van nieuwbouw. Voor het beleid ten aanzien van kantoren wordt vanuit de planMER geconcludeerd dat het beperken van nieuwbouw positief voor het milieu kan uitvallen. Zeker voor wat betreft duurzaamheid en zuinig ruimtegebruik. Het concentreren van enkele economisch noodzakelijke projecten bij OV-knooppunten in grote stadscentra biedt economische groeiruimte en beperkt de (auto)mobiliteit. Het daar bieden van kantooruimte past ook bij de tendens van nieuwe typen kantoofaciliteiten.

Een deel van het leegstaande kantorenaanbod (en de niet ontwikkelde plancapaciteit) zou ingezet kunnen worden voor transformatie naar andere functies, bijvoorbeeld de gewenste binnenstedelijke woningbouw en het creëren van voldoende publieke ruimte. Een (financiële) stimulans deze gebieden te ontwikkelen voor andere functies zou gevonden kunnen worden in het beperken van de mogelijkheden om de (vanuit milieu optiek gezien) ongunstige uitleglocaties voor woningbouw te benutten.

De PRS legt bij bedrijventerreinen sterk de nadruk op herstructureren en het benutten van bestaande plancapaciteit. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen bedrijventerreinen die nu mogelijk worden gemaakt en terreinen die pas bij de vierjaarlijkse herijking aan bod kunnen komen, onder voorwaarden van aangetoonde noodzaak en voortgang herstructurering.

Door de planMER wordt positief geoordeeld over het beperken van nieuwe bedrijventerreinen. Vanuit het oogpunt van milieu is dat positief, met name vanwege de beperking van extra ruimtebeslag, mobiliteit en nieuwe milieuzones. Wel moet worden gewaakt voor het in stand houden van een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Door het (op afzienbare termijn) bieden van enige ruimte waar noodzakelijk, kan hierop tijdig worden ingespeeld.

Het koppelen van een programma aan alleen die locaties waarvan wordt aangegeven dat de ontwikkeling ervan daadwerkelijk voor de korte termijn gepland staat, wordt vanuit zorgvuldig ruimtegebruik positief bevonden. Evenals het bij de vierjaarlijkse herijking betrekken van de voortgang in herstructurering en het benutten van de plancapaciteit.

Aanbevolen wordt de herstructurering van bedrijventerreinen niet alleen te volgen, maar waar nodig actief te ondersteunen.

De planMER heeft alle specifiek benoemde locaties beoordeeld, ongeacht of deze nu al mogelijk worden gemaakt of op termijn bij de herijking.

De milieucontouren van de bedrijven zullen naar verwachting binnen de bedrijventerreinen vallen en geen consequenties hebben voor functies daarbuiten.

Aandachtspunten bij de locaties blijken natuurwaarden, landschap, waterveiligheid, bodemdaling en extra druk op ontsluiting.

Evenals bij woningbouw merkt de planMER op dat een aantal locaties gelegen zijn in de gebieden waar de PRS het beleid heeft om voor overstroming en bodemdaling gevoelige gebieden te ontzien.

Kort samengevat concludeert de planMER:

De grotere uitleglocaties komen voort uit de Ontwikkelingsvisie NV-Utrecht. Beschouwing van de daarbij gebruikte afweging leidt niet tot de conclusie dat andere locaties in beeld hadden moeten komen. Naast heroverweging in verband met waterveiligheid vraagt een aantal locaties extra aandacht vanwege bodemdaling, landschap, natuur en mobiliteitsaspecten. Binnenstedelijk bouwen wordt positief bevonden. Vanwege het belang van ruimtelijke kwaliteit bij deze (woning)opgave wordt een steviger rol voor de provincie aanbevolen.

5 Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is sinds 1990 als beleidsvoornemen opgenomen in diverse beleidsdocumenten van het Rijk, zoals de Nota Ruimte uit 2005. Provincies zijn verantwoordelijk voor de realisering van het beleid door gebieden aan te wijzen en te zorgen voor voldoende kwaliteit voor de natuur. In het kader van het Bestuursakkoord tussen Rijk en provincies wordt het natuurbeleid vanaf 2012 gedecentraliseerd naar de provincies. Bij de decentralisatie is afgesproken dat de provincies de EHS vastleggen in hun ruimtelijke beleid, en dat de EHS in 2018 zal zijn gerealiseerd. In Utrecht is van de oorspronkelijke taakstelling van 11.230 hectare nieuwe natuur ongeveer 6.000 hectare nog niet gerealiseerd.

In 2010 is in het regeerakkoord afgesproken om fors minder geld beschikbaar te stellen voor de realisatie van het natuurbeleid.

Bij het beoordelen of het voorgenomen beleid de biodiversiteit ten goede komt, is het PRS-beleid afgezet tegen de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling is het voortzetten van het huidige EHS-beleid zoals opgenomen in de Structuurvisie Streekplan 2005-2015, met een sterk gereduceerd rijksbudget.

Voortzetten van het beleid uit de Structuurvisie Streekplan 2005-2015 (met daartoe onvoldoende rijksmiddelen en onvoldoende mogelijkheden om dit op te vangen met provinciale middelen) betekent een versnippering van de aandacht over alle gebieden en verbindingen. Omdat alle overgebleven hectares nieuwe natuur, te weten 6.000, nog gerealiseerd moeten worden, is het stellen van prioriteiten moeilijk. Het niet stellen van prioriteiten

tussen de gebieden kan echter betekenen dat de provincie niet voldoende middelen meer zal hebben voor tijdige realisatie van die gebieden die vanuit het oogpunt van biodiversiteit noodzakelijk zijn.

Met betrokken maatschappelijke organisaties is de provincie gekomen tot het “Akkoord van Utrecht” waarin nieuwe ambities zijn vastgelegd voor deze 6000 hectare.

De uitkomsten hiervan zijn overgenomen in de PRS:

- *Categorie 1 (1500 ha in EHS)*. Voor deze gebieden gelden (inter)nationale verplichtingen. Zij blijven onderdeel uitmaken van de EHS. Het “nee, tenzij” beginsel blijft van toepassing.
- *Categorie 2 (3000 ha ‘Groene Contour’)*. Het gaat om gebieden die van belang worden geacht voor het functioneren van de EHS, maar waarvoor geen financiering met rijksmiddelen verwacht wordt.
- *Categorie 3 (1500 ha buiten EHS)*. Deze gebieden worden minder van belang geacht voor het functioneren van de EHS en komen te vervallen.

Vanuit de planMER is bezien welke criteria gehanteerd zijn om te komen tot toewijzing van de gebieden over de genoemde drie categorieën.

Om te beoordelen of de wijziging in (de begrenzing van) de EHS een significant negatief effect heeft op de hoofdfunctie van de EHS, namelijk het behouden van de biodiversiteit, is de nieuwe begrenzing afgezet tegen de belangrijkste gebieden voor biodiversiteit.

Wanneer gekeken wordt naar de belangrijkste gebieden voor biodiversiteit dan is te zien dat er een grote overlap is tussen de gebieden met hoge natuurkwaliteit en de gebieden in de EHS. De planMER constateert dat gebieden met hoge biodiversiteit goed vertaald zijn naar de PRS.

De inzet om nog maar een deel van de oorspronkelijk taakstelling voor nieuwe natuur te realiseren heeft tot gevolg dat een deel van de oorspronkelijke biodiversiteitstaakstelling niet meer gerealiseerd kan worden. Het schrappen van de 1500 hectares uit categorie 3, en het in de Groene contour plaatsen van de 3000 ha, leidt op kleine schaal tot verslechtering van verspreidingsmogelijkheden voor soorten van veenmoerassen door het schrappen van de Ecologische Verbindingszones/Robuuste verbinding en op enkele plekken tot afname van biodiversiteit in bossoorten, vochtige schraallanden en bloemrijke schraallanden.

Door de focus op een beperkter aantal gebieden te leggen en voorrang te geven aan grote eenheden is de kans toegenomen dat op deze plekken meer biodiversiteit binnen de termijn en de middelen van de EHS wordt gerealiseerd. Naar verwachting zouden de negatieve gevolgen voor de biodiversiteit sterker zijn opgetreden in de autonome situatie, zeker daar waar geen middelen voorhanden zijn om het beleid uit de autonome situatie te realiseren.

Aanbevolen wordt de ontwikkeling binnen de biodiversiteit te blijven monitoren. Bij het inzetten en prioriteren van de beschikbare middelen wordt aanbevolen een koppeling te leggen met het klimaatrobuust maken van de natuurgebieden, met name door het aanleggen van relevante verbindingen.

Kort samengevat concludeert de planMER:

Gezien de drastische beperking van rijksmiddelen wordt het leggen van focus op een beperkter aantal hectares nieuwe natuur positief bevonden. De gebieden in de herijkte EHS komen voldoende overeen met voor biodiversiteit belangrijke gebieden.

6 Landbouw effect rapportage

Het beleid in de PRS kan gevolgen hebben voor de landbouw in de provincie. Met de sector is afgesproken dat een Landbouw Effect Rapportage (LER) wordt opgesteld voor ruimtelijke plannen waarvan de provincie initiatiefnemer is en het een project betreft waarbij meer dan 100 hectare landbouwgebied in grote mate wijzigt of in functie wordt beperkt.

De PRS is een structuurvisie met een abstract karakter. Een analyse van de effecten kan dan ook minder concreet zijn dan bij gebiedsspecifieke projecten, die doorgaans hun eigen LER kunnen krijgen. De PRS regelt het ruimtelijk beleid. Een visie op het functioneren van de landbouw en de daartoe benodigde inzet is breder dan dat. Deze bredere context is opgenomen in de provinciale landbouwvisie (september 2011).

In het LER onderdeel van de planMER wordt na een algemene beschrijving van de landbouw in Utrecht, de PRS bezien op effecten van het landbouwbeleid en op effecten van niet-landbouwbeleid met mogelijke gevolgen voor de landbouw.

Het landbouwbeleid in de PRS is in grote lijnen voortzetting van het beleid uit de huidige ruimtelijke Structuurvisie Streekplan 2005-2015 en het Reconstructieplan (actualisatie, Provinciale Staten, 2010). Met name het beleid t.a.v. de bouwblok grootte en de herijking EHS zijn nieuw. Wijzigingen ten opzichte van eerder beleid vallen eerder positief uit voor de landbouw dan negatief. Beleidsvoornemens in de PRS voor het landelijk gebied zijn gericht op het behouden van een sterke landbouwstructuur. Grote niet-agrarische beleidsvoornemens in het landelijk gebied zijn met name de beoogde locaties woningbouw en bedrijventerreinen. Voor de aldaar gevestigde individuele agrariër kan dat grote gevolgen met zich meebrengen. De landbouwstructuur als geheel wordt naar verwachting niet ernstig geschaad.

Wel wordt opgemerkt dat veranderingen in andere beleidsdoelen effect kunnen hebben op deze mogelijkheden. Zo kan de geconstateerde aanwezigheid van andere beleidsdoelen in landbouw kerngebieden dan de agrarische, tot spanning leiden als deze andere beleidsdoelen een zwaarder belang gaan krijgen. Te denken valt aan beleid voor de bescherming van de kwetsbare veengebieden (bodembewerking) of aanscherping van milieuregels (contouren). Dit betekent nog niet een negatief effect van het PRS beleid, maar wel de noodzaak hier scherp op te blijven.